

Kościuszko
i jego następcy

Kościuszko i jego następcy

Różne formy walk o Polskę i polskość
od końca XVIII do początków XXI wieku

pod redakcją
Arkadiusza Janickiego
Iwony Janickiej

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
Gdańsk 2020

Recenzent
dr hab. Jacek Legieć, prof. UJK

Redaktor Wydawnictwa
Michał Staniszewski

Projekt okładki i stron tytułowych
Filip Sendal

Na okładce wykorzystano fragmenty obrazów:

Wojciecha Kossaka, *Józef Piłsudski na Kasztance*,
z zasobów Wikipedii (na prawach wolnego dostępu)

Jana Styka i Wojciecha Kossaka, *Panorama Racławicka* (Kościuszko na koniu),
ze zbiorów Muzeum Narodowego we Wrocławiu, fot. Filip Sendal

Skład i łamanie
Michał Janczewski

Publikacja sfinansowana ze środków
Dziekana Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Gdańskiego

© Copyright by Uniwersytet Gdański
Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN 978-83-8206-020-1

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel./fax 58 523 11 37, tel. 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
www.wyd.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: www.kiw.ug.edu.pl

Druk i oprawa
Zakład Poligrafii Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. 58 523 14 49, fax 58 551 05 32

SPIS TREŚCI

Wstęp (*Arkadiusz Janicki, Iwona Janicka*)

— 7 —

Część I KOŚCIUSZKO

Gabriela Majewska

Szwecja oraz jej dyplomaci w Warszawie
wobec insurekcji i Tadeusza Kościuszki

— 15 —

Iwona Janicka

Powstanie kościuszkowskie na Litwie we współczesnej
pamięci historycznej Litwinów. Refleksja historyczna

— 35 —

Anna Łysiak-Łątkowska

Tadeusz Kościuszko – generał, Naczelnik, bohater –
we francuskojęzycznych przekazach z lat 90. XVIII wieku

— 45 —

Małgorzata Kucharska

„Jeśli nie został zesłany na zbawcę, to na wzór”. Portret Tadeusza Kościuszki
w świetle międzywojennej edycji „Płomyka”

— 73 —

Leonid Władimirowicz Wysokowicz, Alla Aleksandrowna Szelajewa

Император Павел I и ТADEУШ КОСЮШКО

— 99 —

Witalij Manzurenko

Tadeusz Kościuszko – jeden z pierwszych odznaczonych
Orderem Virtuti Militari. Jego obraz w polskiej falerystyce

— 127 —

James S. Pula

Kościuszko as a Secret Agent:
A Preliminary Appraisal

— 159 —

Anne M. Gurnack

The Tadeusz Kościuszko Monuments in America:
Their Historical Background and Political Influences

— 177 —

Graham Russell Gao Hodges

Kościuszkowski and Black Nationalism

— 197 —

Część II

NASTĘPCY KOŚCIUSZKI

Krzysztof Lewalski

Kajsiewicz versus Mikoszewski. On the Conflict of Dual Conscience
and Polish Roads to Independence

— 219 —

Eugeniusz Koko

Józef Piłsudski a problem ukraiński

— 233 —

Arnold Kłonczyński

Przywódcy polskiego środowiska emigracyjnego w Szwecji
w latach 1945–2004 i ich aktywność na rzecz
zachowania tożsamości narodowej emigrantów

— 255 —